

GEOMEDIA

**KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE
HALDUSVÕIMEKUSE HINDAMINE
INDEKS JA ANALÜÜS**

*Tellijaja: EV Siseministeeriumi
Kohaliku omavalitsuse ja regionaalhalduse osakond*

Täitja: Konsultatsiooni- ja koolituskeskus Geomedia

Veiko Sepp

Rivo Noorkõiv

Kaja Loodla

Tartu 2009

Sisukord

1.	Kohaliku omavalitsuse võimekus.....	3
2.	Kohaliku omavalitsuse võimekuse indeksi arvutus.....	4
3.	Kohaliku omavalitsuse võimekuse komponentide indikaatorid ja andmeallikad.....	5
3.1.	Rahvastik ja maa.....	5
3.2.	Kohalik majandus.....	5
3.3.	Elanikkonna heaolu.....	7
3.4.	Kohaliku omavalitsuse finantsolukord.....	8
3.5.	Kohaliku omavalitsuse organisatsioon.....	9
3.6.	Kohaliku omavalitsuse teenused.....	9
4.	Kohaliku omavalitsuse võimekus Eesti linnades ja valdades.....	12
	Lisad.....	16

1. Kohaliku omavalitsuse võimekus

Kohaliku omavalitsuse võimekus Eesti linnades ja valdades väljendub samaaegselt nii kohaliku omavalitsemist kujundavates eeldustes (nn haldussuutlikkus) kui ka selle valitsemise üldisemates tulemustes kohaliku omavalitsuse territooriumil. Kohaliku omavalitsuse võimekuse mõõtmisel eristatakse kuute komponenti:

- Linna või valda moodustav rahvastik ja maa
- Kohaliku majanduse tugevus ja mitmekesisus
- Linna või valla elanikkonna heaolu
- Kohaliku omavalitsuse finantsolukord
- Kohaliku omavalitsuse organisatsiooni tugevus
- Kohaliku omavalitsuse avalike teenuste maht ja mitmekesisus

Need komponendid sisaldavad igaüks veel omakorda 4-8 alamkomponenti, mille mõõtmiseks on allpool kirjeldatud konkreetsed empiirilised indikaatorid. Võimekuse mõiste ei sisalda kohaliku omavalitsuse ja kohalike teenuste kvaliteedi ning valitsemise ökonoomsuse näitajaid. Samuti ei arvestata linnade ja valdade sellisel hindamisel kohaliku omavalitsemise vajaduste poolt ning tulenevalt ka võimekuse (haldussuutlikkuse) ja vajaduste omavahelist suhet.

2. Kohaliku omavalitsuse võimekuse indeksi arvutus

Kohaliku omavalitsuse võimekuse indeksi arvutamisel alustatakse üksikute indikaatorite väärtustest. Iga indikaatori väärtuste alusel järjestatakse kohaliku omavalitsuse üksused ning vastavalt positsioonile paremusjärjestuses antakse neile punktid. Kõige parema väärtusega üksus saab vastava indikaatori eest 100 punkti ning nõrgim 0,44 punkti. Üldisemalt sõltub punktide täpne suurus hetke kohaliku omavalitsuse üksuste arvust. 227 üksuse puhul tuleneb viimasel kohal paikneva üksuse punktide täpne suurus arvutuskäigust 1 (viimase koha eest) $\times 100 / 227$ (üksuste üldine arv) $= 0,4405\dots$ Juhul kui kohaliku omavalitsuse üksuste arv peaks vähema, siis muutuvad vastavalt ka indikaatori väärtuste paremusjärjestusest tulenevad punktid üksustele. 100 Eesti kohaliku omavalitsuse üksuse korral oleks viimane koht väärt täpselt 1 punkti ning kõik vahepealsed positsioonid saaksid täisarvu punkte. Juhul kui indikaatorite väärtused on täpselt sama suured ning üksused jagavad positsiooni (nt. 6.-12.), siis saavad kõik need üksused parima positsiooni (6.) punktid.

Indikaatorite väärtused ja neile vastavad järgupunktid on arvutatud aastate 2005, 2006, 2008 ja 2008 kohta eraldi ning samuti 2005-2008 nelja aasta keskmistena. Viimase arvutuse tulemused on vähemtundlikud üksiksündmustest tulenevate kõikumiste suhtes aastate lõikes. Üksikute indikaatorite järgupunktide keskmistamisel on saadud kuue kohaliku omavalitsuse võimekuse komponendi indeksi väärtused ning nende keskmistamisel kohaliku omavalitsuse võimekuse üldindeks. Kõik need on sarnaselt üksikutele indikaatoritele arvutatud aastate 2005, 2006, 2007 ja 2008 kohta eraldi ning 2005-2008 nelja aasta keskmistena.

3. Kohaliku omavalitsuse võimekuse komponentide indikaatorid ja andmeallikad

3.1. Rahvastik ja maa

Rahvastikuregistris registreeritud elanike arv

Definitsioon: Rahvastikuregistris registreeritud elanike arv järgmise aasta alguse seisuga. 2007. aasta rahvaarv on fikseeritud 01.01.2008 seisuga.

Andmeallikas: Rahvastikuregister

Ülalpeetavate määr

Definitsioon: 0...14 ning 65 ja vanemate elanike arvu suhe 15...64 aastaste elanike arvu. Järgupunktide arvutamisel võetakse aluseks indikaatori väärtuste pööratud järjestus.

Andmeallikas: Rahvastikuregister

Rahvastiku taastootmispotentsiaal

Definitsioon: 15-49 aastaste naiste arv jagatuna elanike üldarv.

Andmeallikas: Rahvastikuregister

Maa summaarne maksustamishind

Definitsioon: maamaksuga maksustatava maa summaarne maksustamishind

Andmeallikas: Maksu- ja tolliamet

3.2. Kohalik majandus

Majandusüksuste arv 15-64 aastaste elanike kohta

Definitsioon: Statistikaameti statistilise profiili majandusüksuste arv korrutatuna 100ga ning jagatuna 15-64 aastaste elanike arvuga. Statistiline profiil on majanduslikult aktiivsete üksuste kogum. Statistiline profiil moodustakse majandusüksuste statistilise registri andmete põhjal. Majandusüksuste statistiline register on

loodud juriidiliste registrite – äriregistri, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri, maksukohustuslaste registri ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riikliku registri (RKOARR) – andmete alusel. Majandusüksusteks on füüsilisest isikust ettevõtjad, äriühingud, riigiasutused, kohaliku omavalitsuse asutused, mittetulundusühingud, sihtasutused. Üksused on jaotatud haldusüksustesse kontaktaadressi järgi.

Andmeallikas: Statistikaamet, Rahvastikuregister

Tööandjate poolt loodud töökohad 15-64 aastaste elanike kohta

Definitsioon: Isikute, kelle eest KOV-üksuses registreeritud tööandja deklareerib sotsiaalmaksu, ning FIE-de, kellel on sotsiaalmaksu määramised, summa jagatuna 15-64 aastase elanike arvuga.

Andmeallikas: Maksu- ja Tolliamet, Rahvastikuregister

Töökoha keskmine väärtus

Definitsioon: KOV-üksuses registreeritud tööandjate poolt deklareeritud sotsiaalmaksu summa jagatud isikute arvuga, kelle eest on KOV-üksuses registreeritud tööandja deklareerinud sotsiaalmaksu.

Andmeallikas: Maksu- ja Tolliamet

Majanduse mitmekesisus

Definitsioon: KOV-üksuses registreeritud eraõiguslike ühingute (äriühing, mittetulundusühing, sihtasutus) EMTAK tegevusalade gruppide arv 3-kohalise klassifikaatori alusel.¹

Andmeallikas: Äriregister

---

¹ EMTAK klassifikaatorit muudeti 2008. aastal. Seni kasutatud EMTAK 2003 3-tase sisaldas 224, EMTAK 2008 272 gruppi. 2005-2008 keskmiste väärtuste arvutamisel ei ole täiendavaid teisendusi tehtud, kuivõrd uue ja vana klassifikaatori väärtuste võimaliku hajuvuse muutus jääb 20% piiresse.

3.3. Elanikkonna heaolu

Elanike palga- ja pensionitulud elaniku kohta

Definitsioon: Üksikisiku tulumaksuga maksustatud tulude (üksikisiku tulumaksu laekumised kohaliku omavalitsuse üksustele korrutatuna kohaliku omavalitsuse üksustele eraldatava osa määr) ning pensionite (vanaduspension, väljateenitud aastate pension, töövoimetuspension, muu pension) summa jagatuna elanike arvuga.

Andmeallikas: Maksu- ja Tolliamet, Sotsiaalkindlustusamet, Rahvastikuregister

Töökohtade arv 15-64 aastaste elanike kohta

Definitsioon: KOV-üksuses registreeritud isikute, kelle eest tööandja deklareerib sotsiaalmaksu, ning KOV-üksuses registreeritud FIE-de, kellel on sotsiaalmaksu määramised, arvu summa jagatud 15-64 aastaste elanike arvuga.

Andmeallikas: Maksu- ja Tolliamet, Sotsiaalkindlustusamet, Rahvastikuregister

Töötute arv 15-64 aastaste elanike kohta

Definitsioon: Kuude lõikes registreeritud töötute keskmine arv aastas jagatuna 15-64 aastaste elanike arvuga (aasta lõpu seisuga). Järgupunktide arvutamisel võetakse aluseks indikaatori väärtuste pööratud järjestus.

Andmeallikas: Tööturuamet, Rahvastikuregister

Toimetulekutoetuste maht elaniku kohta

Definitsioon: Riikliku toimetulekutoetuse summa jagatud elanike arv. Järgupunktide arvutamisel võetakse aluseks indikaatori väärtuste pööratud järjestus.

Andmeallikas: Sotsiaalministeerium, Rahvastikuregister

3.4. Kohaliku omavalitsuse finantsolukord

Puhastatud linna- või vallaeelarve maht elaniku kohta

Definitsioon: Linna- või vallaeelarve maht, millest on maha arvatud sihtotstarbelised toetused, kroonides jagatud elanike arvuga

Andmeallikas: Rahandusministeerium, Rahvastikuregister

Linna või valla võlakoormus

Definitsioon: KOV-üksuse konsolideerimisgrupi netovõlakoormus (KOFs). Järgupunktide arvutamisel võetakse aluseks indikaatori väärtuste pööratud järjestus.

Andmeallikas: Rahandusministeerium, Rahvastikuregister

Linna või valla põhivara elaniku kohta

Definitsioon: Kohaliku omavalitsuse omanduses oleva põhivara maksumus jagatud elanike arvuga

Andmeallikas: Rahandusministeerium, Rahvastikuregister

Kohalike investeeringute maht elaniku kohta

Definitsioon: Kohaliku eelarve investeeringute summa jagatud elanike arv.

Andmeallikas: Rahandusministeerium, Rahvastikuregister

Omafinantseerimise võimekus

Definitsioon: Tekkepõhine omafinantseerimise võimekuse koefitsient, mille arvutamisel jagatakse (a) omavalitsuse puhastatud eelarve (st tulud ilma sihtotstarbeliste eraldisteta), millele on liidetud saadud tulud kohalike teede hoiuks ning lahutatud tulud varade müügist, (b) tehtud kuludega, millest on maha arvestatud makstud intressid, tehtud investeeringud, sihtotstarbeliste eraldiste arvelt tehtud jooksvad kulud ning omavalitsuse sihtotstarbelised eraldised põhivara soetuseks.

Andmeallikas: Rahandusministeerium

3.5. Kohaliku omavalitsuse organisatsioon

Kohalikel valimistel osalemise aktiivsus

Definitsioon: Hääletanute arv jagatud valimisnimekirjadesse kantud isikute arv. Perioodi 2005-2007 iga aasta väärtused on arvutatud 2005. aasta kohaliku omavalitsuse volikogude valimiste tulemuste alusel.

Andmeallikas: Vabariigi Valimiskomisjon

Linna- ja vallavalitsuste ametiasutuste koosseis

Definitsioon: Ametiasutuste (linna- ja vallavalitsused ning nende ametiasutuse staatuses ametid, ametiasutuse staatuses volikogu kantseleid) kinnitatud koosseisu suurus. Kinnitatud töökohtade arv aastas määratud järgmise aasta 01.01. seisuga.

Andmeallikas: Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register

Kohaliku omavalitsuse ametiasutuste, hallatavate asutuste ja munitsipaalosalusega eraõiguslike ühingute arv

Definitsioon: Kohalike ametiasutuste ja ametiasutuste hallatavate asutuste arv liidetuna munitsipaalosalusega eraõiguslike ühingute (sh. ühised ühingud²) arvuga. Asutuste arv aastas määratud järgmise aasta 01.01. seisuga.

Andmeallikas: Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register, Saldoandmike infosüsteem

3.6. Kohaliku omavalitsuse teenused

Haridusteenuste olemasolu

Definitsioon: Hariduse põhiteenuseid (lasteaed, algkool, põhikool, gümnaasium) pakkuvate munitsipaalasutuste või -ühingute olemasolu KOV-üksuses. Iga loetletud põhiteenuse olemasolu eest määratakse 1 punkt, kokku on maksimaalne punktisumma 4 punkti, minimaalne punktisumma 0 punkti (KOV-üksuses ei ole ühtegi loetletud teenuseid pakkuvatest asutustest).

---

² Ühiste ühingutena ei arvestata omavalitsusliitude poolt asutatud ühinguid.

Andmeallikas: Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register, Saldoandmike infosüsteem

Hariduskulud 0-19 aastaste elanike kohta

Definitsioon: Kohaliku eelarve hariduse valdkonna (09) kulud jagatuna 0-19 aastaste elanike arvuga samal aastal.

Andmeallikas: Rahandusministeerium, Rahvastikuregister

Sotsiaal- ja tervishoiuteenuste mitmekesisus

Definitsioon: Põhiteenuste pakkujate (sotsiaaleluruumid, koduhoolduse hooldajad, puuetega inimeste hooldajad, päevakeskuse teenused) ning sotsiaalse kaitse ja tervishoiu munitsipaalasutuste või -ühingute (hooldekodud, sotsiaalkeskused, laste ja perede kaitse asutused³, tervishoiuasutused⁴) olemasolu KOV-üksuses. Iga loetletud põhiteenuse ja asutuse või ühingu (sh. ühised ühingud) tüübi olemasolu eest määratakse 1 punkt, kokku on maksimaalne punktisumma 8 punkti, minimaalne punktisumma 0 punkti (KOV-üksuses ei ole ühtegi loetletud teenuste pakkujaid, ühtegi sotsiaalse kaitse valdkonna asutust).

Andmeallikas: Sotsiaalregister (põhiteenused), Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register, Saldoandmike infosüsteem

Sotsiaalse kaitse kulud elaniku kohta

Definitsioon: Kohaliku eelarve sotsiaalse kaitse valdkonna (10) kulude suurus, millest on maha lahutatud riikliku toimetulekutoetuse summad, jagatuna elanike arvuga samal aastal.

Andmeallikas: Rahandusministeerium, Rahvastikuregister

Vaba aja teenuseid pakkuvate asutuste olemasolu

Definitsioon: Põhilisi vaba aja teenuseid pakkuvate munitsipaalasutuste või -ühingute (muusika- või kunstikool, spordikool, kultuuriasutus⁵, muuseum, noorsooasutus⁶, raamatukogu,

³ Lastekodud, turvakodud, pereabikeskused.

⁴ Haiglad, polikliinikud, hambaraviasutused, meditsiiniteenuseid osutavad tervisekeskused, apteegid, kiirabi

⁵ Kultuuri-, rahva-, küla- ja seltsimajad, klubid asutusena, vaba aja keskused (arvestatakse ka spordikeskusena), huvikeskused (arvestatakse ka noorsooasutusena)

spordikeskus⁷) olemasolu KOV-üksuses. Iga loetletud asutuse või ühingu (sh. ühised ühingud) tüübi olemasolu eest määratakse 1 punkt, kokku on maksimaalne punktisumma 7 punkti, minimaalne punktisumma 0 punkti (KOV-üksuses ei ole ühtegi loetletud teenust pakkuvat munitsipaalasutust või -ühingut).

Andmeallikas: Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register, Saldoandmike infosüsteem

Vaba aja kulud elaniku kohta

Definitsioon: Kohaliku eelarve vaba aja valdkonna (08) kulud jagatud elanike arvuga samal aastal.

Andmeallikas: Rahandusministeerium, Rahvastikuregister

Majanduse ja keskkonnakaitse asutuste ning eraõiguslike ühingute arv

Definitsioon: Majanduse ja keskkonnakaitse valdkonna asutuste ning eraõiguslike ühingute arv kokku⁸. Iga vastava asutuse või ühingu (sh. ühised ühingud) olemasolu eest määratakse 1 punkt.

Andmeallikas: Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklik register, Saldoandmike infosüsteem

Majanduse ja keskkonnakaitse kulud elaniku kohta

Definitsioon: Kohaliku eelarve majanduse, keskkonnakaitse ning elamu- ja kommunaalmajanduse valdkondade (04-06) kulude suurus jagatud elanike arvuga samal aastal.

Andmeallikas: Rahandusministeerium, Rahvastikuregister

---

⁶ Avatud noortekeskused, noorte huvi(ala)keskused, kohalikud huvikeskused (arvestatakse ka kultuuriasutusena), huvikoolid (v.a muusika- ja kunstikoolid ning spordikoolid)

⁷ Spordikeskused, -hallid, -hooned, staadionid, ujulad jms asutustena, sportimisvõimalusi pakkuvad tervisekeskused, vaba aja keskused (arvestatakse ka kultuuriasutusena)

⁸ elamu- ja kommunaalmajanduse, jäätmemajanduse, keskkonnakaitse, varade hooldamise ja haldamise, kaubanduse ja tootmise asutused ja ühingud

4. Kohaliku omavalitsuse võimekus Eesti linnades ja valdades

Perioodi 2005-2008 kohta arvatud KOV-võimekuse indeksi väärtused varieeruvad Eesti kohaliku omavalitsuse süsteemi üksustes 83,6 punktist kuni 13,3 punktini. Suurim on võimekusindeksi väärtus Viimsi vallal, kellele järgnevad Saku vald ja Tallinn. KOV-võimekuse esikümnes on lisaks pealinnale ja selle naaberomavalitsusüksustele veel Tartu linn, Rapla vald ja Pärnu linn.

Kõige madalam on indeksi väärtus Öru vallas, mis jääb eelviimasel kohal asuva Peipsiääre valla tasemest maha tervelt 9 punkti võrra. Regionaalselt ilmneb Eesti omavalitsussüsteemis KOV-võimekuse loode kagu suunaline polariseerumine, seda eriti valdade osas. Valdav osa madalama võimekusindeksi väärtusega omavalitsusüksustest paikneb Eesti kagu- ja idaosas.

Indeksi väärtused aastate kaupa eraldi on küllalt stabiilsed. Edetabelit juhtiva Viimsi valla kohad alates 2005. aastast kuni 2008. aastani on vastavalt 3., 1., 2. ja 2. 2008. aasta tulemuste põhjal on KOV-võimekuse indeksi väärtus suurim kokkuvõttes 4. kohal oleval Rae vallal. Tabeli punane latern Öru vald on üksikute aastate lõikes püsivalt viimasel kohal. Eesti suuremate linnade puhul ei ületa muutused pingereas 10 positsiooni. Ka teiste omavalitsusüksuste positsioon üldises pingereas ei muutu mõõdetud perioodil üldjuhul üle 20 koha.

Üksikute KOV-võimekuse komponentide lõikes näitavad KOV-üksused erinevaid tulemusi. Rahvastiku ja maa esikümnesse kuuluvad lisaks pealinnaregiooni üksustele veel Narva ja Kuressaare linnad. Esikohal on Maardu linn. Kohaliku majanduse edetabelit juhib Tallinn. Pealinnalähedaste valdade kõrval on esikümnes ka viis maakonnakeskust – Tartu, Pärnu, Jõhvi, Kuressaare ja Kärdla. Elanikkonna heaolu esikümme koosneb üksnes Harjumaa omavalitsusüksustest. Parimat tulemust teistest maakondadest omab Vändra alevi vald. Omavalitsuse organisatsiooniga seotud võimekus on suurim Viimsi vallal. Esikümnesse kuuluvad lisaks veel kaheksa väga erinevates Eesti piirkondades asuvat linna ning Vinni vald. Kohalik finantsolukorra edetabeli eesotsas asetsevad põlevkivi piirkonna vallad, mille eelarve tulude poolt suurendavad olulisel määral laekuv ressursimaks. Esikohal on Mäetaguse vald. Parima linnana on 14. kohal Põlva linn. KOV teenuste osutamise võime esikümnes on üheksa maakonnakeskust ja Järvakandi vald (8. koht). Parimat tulemust näitab Paide linn.

KOV üksus	Indeks 2005-2008	Koht 2005-2008	Indeks 2008	Koht 2008	Indeks 2007	Koht 2007	Indeks 2006	Koht 2006	Indeks 2005	Koht 2005
VIIMSI VALD	83,6	1	83,6	2	84,3	2	83,4	1	82,9	3
SAKU VALD	82,9	2	81,8	4	84,6	1	81,5	3	77,7	9
TALLINN LINN	82,4	3	80,3	5	81,8	4	83,4	2	82,9	2
RAE VALD	82,0	4	84,5	1	81,8	3	79,2	5	83,3	1
SAUE LINN	80,5	5	82,2	3	77,7	7	80,0	4	81,9	4
HARKU VALD	79,3	6	78,9	6	80,9	5	79,1	6	78,4	7
TARTU LINN	79,1	7	76,7	8	78,7	6	78,4	9	78,8	6
JÕELÄHTME VALD	78,1	8	76,8	7	76,8	8	78,4	8	78,9	5
RAPLA VALD	76,5	9	72,6	12	75,0	10	76,9	10	75,1	14
PÄRNU LINN	76,1	10	74,5	11	73,4	11	78,6	7	77,9	8
KURESSAARE LINN	75,5	11	76,5	9	75,7	9	74,6	12	76,0	11
KEILA LINN	74,7	12	75,5	10	71,8	15	75,0	11	76,6	10
KUUSALU VALD	73,1	13	69,2	20	72,6	14	72,5	15	75,8	13
ÜLENURME VALD	72,6	14	71,6	13	70,8	16	73,3	14	75,8	12
HAAPSALU LINN	71,8	15	69,8	17	70,7	18	73,4	13	73,5	15
RAKVERE LINN	71,1	16	68,6	21	73,2	12	71,4	16	71,3	16
PÕLVA LINN	70,7	17	70,6	15	70,0	19	69,5	19	69,5	19
VILJANDI LINN	70,4	18	69,3	19	70,7	17	69,5	20	70,7	17
SAUE VALD	69,3	19	69,9	16	69,6	20	69,6	17	69,4	20
KOSE VALD	69,2	20	68,2	22	72,9	13	69,6	18	69,9	18
PAIDE LINN	68,8	21	69,5	18	66,7	24	67,5	24	66,0	26
OTEPÄÄ VALD	68,0	22	66,6	24	69,3	21	68,9	21	68,1	22
JÕHVI VALD	67,5	23	71,1	14	68,5	22	65,2	30	64,7	33
TÜRI VALD	66,4	24	66,6	23	64,8	30	63,5	40	66,7	23
TÕRVA LINN	66,0	25	66,0	26	67,2	23	66,6	26	66,3	24
VÕRU LINN	65,9	26	63,8	41	64,4	37	66,3	27	69,2	21
VINNI VALD	65,3	27	64,3	35	66,4	26	68,4	22	64,5	35
JÕGEVA LINN	65,1	28	62,3	46	64,4	38	65,2	31	66,2	25
MAARDU LINN	65,1	29	63,9	40	66,5	25	67,7	23	65,9	27
ANIJA VALD	65,0	30	65,9	27	65,5	29	65,5	28	65,5	28
KÄRDLA LINN	64,7	31	64,1	37	66,2	28	64,2	35	63,0	41
AUDRU VALD	64,4	32	59,1	59	66,3	27	65,4	29	62,5	44
ELVA LINN	64,4	33	65,7	29	64,6	35	64,0	37	63,1	40
KADRINA VALD	64,4	34	65,7	28	64,6	36	64,2	36	65,4	29
PAIKUSE VALD	64,3	35	60,4	53	63,2	42	67,3	25	65,1	30
RAASIKU VALD	63,8	36	66,4	25	64,7	32	63,2	42	63,8	36
KAARMA VALD	63,5	37	64,6	33	63,6	39	63,1	43	60,5	53
KERNU VALD	63,3	38	64,4	34	64,6	33	63,8	39	64,7	32
KOHILA VALD	62,9	39	62,6	45	62,7	46	62,7	44	63,6	38
JÕGEVA VALD	62,8	40	63,1	44	62,4	48	64,2	34	62,5	45
MÄRJAMAA VALD	62,8	41	65,3	32	61,9	51	62,6	47	63,6	37
KIILI VALD	62,6	42	63,6	43	63,6	40	63,5	41	62,8	43
VÄIKE-MAARJA VALD	62,6	43	60,7	51	62,3	49	60,7	56	62,8	42
TOILA VALD	62,4	44	62,1	47	60,2	60	60,5	58	64,8	31
PALDISKI LINN	62,3	45	65,6	30	64,8	31	65,0	32	63,5	39
NISSI VALD	62,1	46	59,2	58	60,3	58	60,8	54	64,6	34
VÄNDRA ALEVI VALD	62,1	47	61,6	48	63,2	43	62,2	49	61,8	47
EMMASTE VALD	61,9	48	64,2	36	64,6	34	63,9	38	55,5	90
PADISE VALD	61,9	49	65,4	31	62,9	45	61,5	51	57,6	73
KEHTNA VALD	61,9	50	60,5	52	63,2	44	62,7	45	62,3	46
IMAVERE VALD	61,8	51	59,3	57	59,1	65	62,6	46	60,7	52
SÕMERU VALD	61,8	52	64,1	39	62,6	47	61,5	52	56,9	78
ALBU VALD	61,5	53	63,7	42	61,4	52	59,7	62	58,9	65
PÕLTSAMAA LINN	61,3	54	61,2	49	60,4	56	64,5	33	60,9	51
TARTU VALD	60,6	55	58,0	69	63,4	41	62,3	48	61,4	50

PAIDE VALD	60,5	56	58,3	66	60,4	54	61,3	53	61,6	48
JÄRVA-JAANI VALD	60,3	57	57,8	71	59,4	63	59,7	61	61,6	49
VASALEMMA VALD	59,7	58	59,0	61	62,0	50	60,0	60	58,2	70
KAIU VALD	59,7	59	58,1	67	58,4	66	61,9	50	60,4	54
KUNDA LINN	59,7	60	58,7	63	60,4	55	60,7	55	53,2	104
NÕO VALD	59,5	61	60,7	50	60,4	57	57,9	72	60,0	56
HALINGA VALD	59,3	62	64,1	38	59,6	61	59,3	65	57,1	75
KEILA VALD	59,1	63	59,6	55	60,3	59	60,1	59	59,5	59
SAUGA VALD	59,1	64	58,0	68	57,6	69	60,6	57	59,6	58
ORISSAARE VALD	58,2	65	55,3	86	56,3	76	59,5	64	59,8	57
KOERU VALD	58,2	66	58,5	65	58,1	67	57,2	76	60,0	55
TAPA VALD	58,0	67	57,0	77	59,4	62	58,2	71	59,0	63
VIGALA VALD	57,7	68	59,1	60	61,2	53	57,2	77	56,4	82
NOAROOTSI VALD	57,7	69	56,1	80	56,8	73	56,8	79	58,9	64
LIHULA VALD	57,6	70	59,0	62	57,2	70	58,3	70	59,2	62
AMBLA VALD	57,5	71	59,5	56	59,3	64	55,4	90	59,3	61
LOKSA LINN	57,2	72	59,9	54	55,4	82	59,5	63	59,3	60
KARKSI VALD	56,9	73	57,2	75	55,1	83	56,7	80	58,4	67
KÄINA VALD	56,8	74	58,7	64	57,7	68	55,1	92	56,3	83
JUURU VALD	56,8	75	56,6	79	56,7	74	50,1	118	54,8	96
SILLAMÄE LINN	56,6	76	57,4	73	55,7	79	56,7	81	57,8	72
KOHTLA-JÄRVE LINN	56,3	77	56,9	78	57,1	71	57,3	75	57,3	74
TAHKURANNA VALD	56,1	78	55,1	90	52,5	108	57,2	78	57,8	71
VAIVARA VALD	56,1	79	53,2	105	56,8	72	58,4	68	58,3	69
TAEBLA VALD	55,5	80	55,2	88	54,4	88	58,8	66	56,8	79
RIDALA VALD	55,4	81	53,5	103	52,1	111	55,9	87	55,0	94
JÄRVAKANDI VALD	55,2	82	55,6	82	53,8	94	55,7	88	55,2	91
NARVA LINN	55,1	83	55,7	81	56,5	75	56,3	85	56,6	80
PÜHALEPA VALD	55,0	84	57,8	72	56,3	77	56,1	86	54,3	99
VÖRU VALD	54,9	85	55,6	83	53,9	93	57,3	74	55,6	86
LUUNJA VALD	54,8	86	54,5	97	54,3	90	58,7	67	55,5	88
MAIDLA VALD	54,6	87	53,8	101	54,3	91	56,5	84	55,7	85
VIHULA VALD	54,3	88	57,2	74	54,6	86	58,4	69	51,9	110
SUURE-JAANI VALD	54,3	89	57,1	76	53,1	104	54,0	96	57,0	76
HALJALA VALD	54,1	90	52,6	109	56,1	78	56,6	82	56,5	81
TÄHTVERE VALD	54,1	91	55,2	89	53,8	95	54,8	93	55,5	87
SAARDE VALD	54,1	92	53,7	102	54,4	89	56,5	83	58,9	66
VÄÄTSA VALD	54,0	93	55,3	87	53,5	98	54,6	94	53,5	102
HÄÄDEMEESTE VALD	53,9	94	50,2	126	55,6	81	57,5	73	57,0	77
VALGA LINN	53,9	95	52,9	107	52,0	112	55,5	89	54,9	95
VIIRATSI VALD	53,9	96	51,8	112	55,6	80	53,8	98	58,3	68
SINDI LINN	53,6	97	51,2	117	53,2	103	55,3	91	55,8	84
VÄRSKA VALD	53,5	98	54,9	92	52,5	109	52,0	105	55,2	93
KAMBJA VALD	53,4	99	50,5	122	52,9	105	53,9	97	55,2	92
TORI VALD	53,3	100	54,7	94	53,5	99	52,2	102	54,6	97
PÄRSTI VALD	53,2	101	55,0	91	54,5	87	53,5	100	54,6	98
LEISI VALD	53,0	102	57,9	70	53,6	97	51,5	109	49,3	127
KÕUE VALD	52,8	103	55,5	84	54,9	84	52,1	103	54,0	100
RUHNU VALD	52,7	104	55,4	85	51,8	114	49,6	123	52,1	108
PALAMUSE VALD	52,6	105	54,8	93	52,6	106	53,6	99	55,5	89
RÄPINA VALD	52,2	106	53,9	100	51,6	116	49,1	128	53,5	101
VASTSELIINA VALD	52,0	107	51,0	118	51,3	118	52,1	104	52,3	107
NÕVA VALD	51,8	108	49,2	134	47,0	145	49,9	120	51,2	114
RÕNGU VALD	51,6	109	53,1	106	54,7	85	51,6	108	51,6	112
RAKKE VALD	51,6	110	54,3	98	53,4	100	51,8	107	49,7	123
MUHU VALD	51,5	111	54,5	96	54,1	92	50,9	112	50,2	120
TAMSALU VALD	51,2	112	50,0	128	49,3	127	53,3	101	53,3	103
KÄRU VALD	51,1	113	52,3	111	49,6	124	50,8	113	50,3	117
MÄETAGUSE VALD	51,0	114	54,1	99	53,8	96	50,7	115	49,8	121
TÕSTAMAA VALD	50,9	115	53,5	104	52,5	107	50,5	116	52,9	105

RANNU VALD	50,8	116	50,7	121	50,8	119	50,1	119	52,4	106
KIHNU VALD	50,8	117	50,4	124	51,5	117	54,3	95	49,5	126
ORU VALD	50,6	118	52,5	110	53,2	102	47,7	137	50,2	119
RÕUGE VALD	50,5	119	51,3	116	52,0	113	51,1	111	44,6	162
KÕLLESTE VALD	50,0	120	54,7	95	52,3	110	46,2	147	47,5	139
LAEVA VALD	49,9	121	51,7	113	53,3	101	51,8	106	46,0	148
KOIGI VALD	49,5	122	51,5	114	49,5	125	48,0	133	46,9	141
KIHELKONNA VALD	49,1	123	50,9	120	44,1	166	44,3	159	48,0	135
IISAKU VALD	48,7	124	50,3	125	47,0	147	47,9	135	48,5	133
KIVIÕLI LINN	48,7	125	50,1	127	50,0	123	49,1	126	49,7	122
SURJU VALD	48,6	126	50,9	119	48,1	140	49,8	121	47,9	138
TARVASTU VALD	47,9	127	50,0	129	49,3	128	47,4	139	46,9	142
VÄNDRA VALD	47,9	128	46,1	151	48,5	136	49,0	129	48,9	130
KÕPU VALD	47,9	129	47,7	140	44,7	162	47,4	138	46,1	147
ROOSNA-ALLIKU VALD	47,8	130	46,9	146	49,0	134	46,6	141	52,1	109
RISTI VALD	47,8	131	49,4	133	49,0	133	50,2	117	49,5	125
VALJALA VALD	47,6	132	47,5	143	46,4	151	49,7	122	45,9	150
ANTSLA VALD	47,5	133	47,8	139	49,2	131	49,4	124	48,9	131
RAIKKÜLA VALD	47,3	134	45,4	154	47,4	143	49,1	127	51,7	111
PIHTLA VALD	47,2	135	48,8	136	49,2	130	48,0	134	49,0	129
ABJA VALD	47,1	136	51,3	115	47,5	142	44,2	160	49,6	124
AEGVIIDU VALD	46,9	137	47,9	138	48,2	138	48,6	130	48,6	132
RÄGAVERE VALD	46,9	138	50,5	123	51,7	115	46,2	145	44,6	160
TORMA VALD	46,9	139	47,6	141	49,2	129	45,9	149	47,3	140
HANILA VALD	46,9	140	43,4	165	50,0	122	51,3	110	51,5	113
LAEKVERE VALD	46,5	141	48,8	135	50,3	120	46,5	142	46,4	146
PUURMANI VALD	46,5	142	46,4	149	46,5	150	50,7	114	48,0	136
LÜGANUSE VALD	46,4	143	52,7	108	49,2	132	45,3	152	46,6	145
ARE VALD	46,4	144	49,5	132	50,2	121	44,7	154	45,1	152
VORMSI VALD	46,1	145	48,3	137	45,8	152	45,6	151	46,0	149
HELME VALD	46,1	146	45,4	153	48,4	137	46,5	143	50,8	115
PAISTU VALD	46,0	147	43,2	166	43,6	167	48,4	132	50,4	116
ASERI VALD	45,9	148	44,7	159	48,8	135	48,5	131	50,3	118
VIRU-NIGULA VALD	45,8	149	49,6	131	45,2	157	44,4	157	47,9	137
RAKVERE VALD	45,7	150	46,6	148	49,5	126	46,2	146	44,4	164
SALME VALD	45,4	151	45,2	156	45,5	155	47,1	140	46,7	144
PÕLVA VALD	45,2	152	41,7	171	45,0	159	49,2	125	48,4	134
PUHJA VALD	45,2	153	43,7	162	48,0	141	46,5	144	44,6	159
ILLUKA VALD	45,0	154	49,7	130	44,5	164	45,2	153	44,7	158
KÕRGESSAARE VALD	45,0	155	47,5	142	46,5	149	41,7	175	45,2	151
PÕLTSAMAA VALD	44,6	156	45,1	157	47,4	144	45,7	150	43,1	172
AVINURME VALD	44,6	157	47,1	145	45,4	156	44,7	155	46,7	143
VALGJÄRVE VALD	44,3	158	46,9	147	48,2	139	43,0	166	43,3	170
ALATSKIVI VALD	44,2	159	45,1	158	42,6	172	44,0	164	49,1	128
KAREDA VALD	44,0	160	41,3	177	42,3	173	47,8	136	44,7	156
KOHTLA VALD	43,5	161	43,0	167	46,7	148	44,0	162	41,6	174
HAANJA VALD	43,3	162	43,5	163	44,9	160	42,8	167	45,1	153
MUSTVEE LINN	43,2	163	47,2	144	47,0	146	41,0	178	40,4	182
SAAREPEEDI VALD	42,9	164	46,1	150	41,2	179	44,1	161	43,5	168
KANEPI VALD	42,7	165	45,2	155	44,2	165	41,8	174	44,6	161
KULLAMAA VALD	42,4	166	43,5	164	41,5	177	44,3	158	44,9	155
PÜSSI LINN	42,4	167	41,6	172	43,2	169	44,0	163	44,5	163
PUKA VALD	42,3	168	42,1	169	43,1	170	44,4	156	44,7	157
SAARE VALD	41,8	169	43,9	161	44,7	163	42,4	169	39,5	188
MOOSTE VALD	41,7	170	40,9	180	45,7	153	42,3	171	41,0	176
HAASLAVA VALD	41,4	171	39,7	188	45,7	154	46,2	148	44,1	165
LAIMJALA VALD	40,9	172	46,0	152	41,0	182	37,3	196	39,3	189
KAISMA VALD	40,8	173	40,9	181	40,4	183	39,4	187	43,7	167
PAJUSI VALD	40,7	174	41,5	173	44,8	161	42,6	168	38,8	192
TABIVERE VALD	40,4	175	42,1	170	45,0	158	40,8	180	43,9	166

SONDA VALD	40,2	176	42,5	168	43,4	168	39,9	183	43,2	171
VÖHMA LINN	39,6	177	40,7	183	42,7	171	41,2	176	39,7	186
KÕO VALD	39,5	178	40,7	182	38,6	194	41,2	177	45,0	154
MÄKSA VALD	39,5	179	40,7	183	42,2	174	38,4	192	42,1	173
LÜMANDA VALD	39,4	180	39,6	191	41,6	175	43,4	165	39,8	184
VASTSE-KUUSTE VALD	39,3	181	40,6	186	39,6	190	39,4	186	39,7	187
SÖMERPALU VALD	39,2	182	39,6	190	41,1	180	42,3	170	40,6	178
PÕIDE VALD	38,9	183	36,6	203	38,3	195	42,0	173	40,7	177
VARBLA VALD	38,8	184	37,8	199	39,8	188	42,0	172	43,3	169
HUMMULI VALD	38,7	185	41,5	174	40,0	187	38,0	194	40,4	180
AHJA VALD	38,7	186	38,6	195	38,1	196	39,3	188	37,9	196
KOONGA VALD	38,6	187	39,4	194	37,4	201	40,8	179	41,2	175
VERIORA VALD	38,3	188	41,1	178	40,3	184	37,1	199	35,4	207
TÖLLISTE VALD	38,2	189	38,1	197	41,5	176	40,7	181	38,4	193
LASVA VALD	38,1	190	41,1	179	40,1	185	39,9	184	40,4	181
LAHEDA VALD	37,9	191	41,4	175	38,7	193	35,3	208	36,4	203
NARVA-JÕESUU LINN	37,8	192	44,1	160	41,1	181	39,2	189	37,6	197
KOHTLA-NÕMME VALD	37,8	193	38,6	196	34,6	206	38,5	191	38,9	191
VARSTU VALD	37,7	194	39,5	192	37,5	199	39,6	185	38,3	194
PALUPERA VALD	37,6	195	41,3	176	40,0	186	33,0	213	35,4	208
MISSO VALD	37,5	196	39,7	189	38,8	192	37,6	195	38,1	195
KONGUTA VALD	36,9	197	40,6	185	37,4	200	36,5	201	39,2	190
SANGASTE VALD	36,6	198	37,0	201	36,9	202	35,8	205	39,7	185
KÄRLA VALD	36,3	199	34,2	209	36,4	203	39,2	190	40,6	179
KOLGA-JAANI VALD	36,2	200	40,4	187	37,6	198	36,0	204	39,9	183
TOOTSI VALD	36,0	201	34,8	208	39,1	191	40,6	182	34,5	210
MARTNA VALD	35,2	202	35,8	205	38,0	197	36,1	202	37,3	199
ORAVA VALD	35,1	203	37,8	198	32,7	214	33,4	212	36,7	201
LAVASSAARE VALD	34,7	204	35,8	204	39,7	189	35,5	206	33,3	212
VARA VALD	34,7	205	39,4	193	34,2	207	37,2	197	35,3	209
PALA VALD	34,1	206	37,0	202	41,3	178	37,0	200	34,0	211
TUDULINNA VALD	34,0	207	35,4	206	33,9	208	38,2	193	37,2	200
HALLISTE VALD	33,9	208	37,3	200	35,9	204	37,1	198	36,5	202
VÕNNU VALD	33,2	209	32,7	211	33,3	210	35,5	207	36,3	204
URVASTE VALD	32,5	210	32,1	212	33,1	212	34,0	210	37,5	198
MIKITAMÄE VALD	32,4	211	35,1	207	35,3	205	30,1	220	32,0	216
TORGU VALD	31,8	212	31,9	213	32,7	213	36,0	203	36,3	205
MUSTJALA VALD	31,0	213	26,8	223	32,3	215	31,8	217	35,6	206
KALLASTE LINN	30,8	214	29,7	219	32,1	216	34,6	209	32,6	214
MEREMÄE VALD	30,6	215	31,5	215	31,3	217	30,6	219	30,7	218
MÕISAKÜLA LINN	30,5	216	31,4	216	30,5	218	31,5	218	32,7	213
KARULA VALD	30,4	217	34,0	210	33,1	211	33,0	214	32,0	215
KASEPÄÄ VALD	29,4	218	30,7	217	33,9	209	33,4	211	27,7	221
PIIRISSAARE VALD	28,8	219	27,5	222	29,2	220	32,4	215	30,5	219
TAHEVA VALD	27,1	220	28,7	220	28,1	221	28,1	221	31,9	217
LOHUSUU VALD	26,4	221	31,8	214	27,2	223	31,8	216	26,5	223
MÕNISTE VALD	26,4	222	30,2	218	29,3	219	27,3	224	29,0	220
MEEKSI VALD	25,9	223	22,8	225	27,6	222	27,8	222	26,4	224
PÕDRALA VALD	25,0	224	26,6	224	26,2	224	26,6	225	25,5	225
ALAJÕE VALD	23,4	225	28,1	221	25,3	225	27,5	223	22,0	226
PEIPSIÄÄRE VALD	22,2	226	20,8	226	22,2	226	24,4	226	27,6	222
ÖRU VALD	13,3	227	15,1	227	15,0	227	15,5	227	13,9	227

Lisad

1. Tabelid Excel failis
2. Kaardid koordineksi, alamindeksite ja üksikute näitajate väärtuste jaotustest